

dar tako lepo iztekla. Česar on ni mogel, mu je pomagal g. podpredsednik Iv. Fišinger in g. denarničar R. Pušnjak, ki je v zadnjem času opravljaj kar tri odborniške posle: bil je namreč tajnik, knjižničar in denarničar ob jednem. Njemu, obrtniku, ni mrzelo preveliko delo, drugi pa, ki nimajo ničesar storiti, so položili roke lepo križem, gledali in kritikovali, kar so drugi z rosnim čelom napravili. Gospoda deklamatorja, odbornika Ante Podlesnik-a, ki je že znan kot izvrstna moč na odru, — katerega pa se je blagovolilo pri prejšnji veselici tako škandalozno prezreti — pa želimo še večkrat videti v sličnej ulogi.

Presunjeni smo zrl pri veselici na lepo število slovenskih kmetov iz Kumena. Svitla zvezda je s tem prodrla izza oblakov, da nam seva na našej prihodnji poti: to je vneto domoljubje nekaterih naših prerojenih bratov. Še je slišati iz ust kakega slovenskega kmeta, ki pa nima nikakega pojma o narodnostnem življenju in ki krščuje slovenske veselice »razgrajalnicam«, »da je Nemcem iz srca udan in bolj na nemško stran«; toda, to so podle kukavice, poturice, na koje se nam ni treba ozirati. Ti se le iz samoljubja priklopljajo nasprotnikom, kateri jih na videz časte, v resnici pa se jim za hrbtom rogajo in jih povsodi vodijo za nos. Deloma pa so enostranski nemški laži-listi krivi njihovej politični nevednosti in budalosti, listi, katerih modrost kar požirajo in katerim bi verjeli, ako bi tudi trdili, da je nebo rudeče ali kosmato.

Toda, z ozirom na druge bi skoro smel reči, da se nam v daljini že smehlja mirno obzorje, ki nam širi jasni svit.

So to li morda prazne zlate sanje,
Sme-li srce mi verovati v nje?

Mislím: dá! Saj nam je ta veselica z novim pogumom navdala dušo. Kakor divja nevihta se zaganja v nas slepa jeza nasprotujočih sil; toda vsa njihova moč se bo zdrobila ob sedaj še sicer mali, a nepremični skali. Sveto, neokročeno rodoljubje bo naposled vendar le zmagalo kakor vsaka pravična stvar na svetu.

Stojte, stojte trdno, bratje! Vsak bodi značaj, vsak stori, kolikor mu dano! Taisti pa, ki že sami ne store ničesar, naj vsaj ne bodo ljubosumni na druge, kateri zadoščajo svojemu poklicu, kličečemu jih med narod!

Iz Dola. (Narodna naprednost.)
Ze dalj časa ni bilo slišati iz našega Dola o kaki veselici ali sploh o kaki javni narodni naprednosti. Letos 31. avgusta pa je prirejilo naše bralno društvo po daljšem odmoru veselico s petjem, igro in prosto zabavo. Naši igralci so stopili sicer prvokrat na oder, a pokazali so dovolj spretnosti in zmožnosti

«Ta milost tvojega gospoda me stori srečnega; ali jaz ne morem spustiti nobenega tvojega vojaka v mesto, ker je polno slovenskih in španskih vojakov, ki bi tvoje ljudi vse poklali. V to pa ne smem privoliti.»

Akoravno ni imel Juričić niti jednega slovenskega ali španskega vojaka, je vendar to storilo na pašo velik vtis. Nazadnje se paša zadovolji s tem, da obesijo štirje Turčini turško zastavo na mestni stolp. In še tega veselja jim ni privoščil Juričić. Ko pridejo namreč Turki, jih povabi Juričić k obedu, kjer jih močno upijani.

Ko so imeli že vsi dovolj, jim reče, da se jim ni vredno mučiti z zastavo, in da hoče to on poskrbeti, da se obesi. Turki z veseljem dovolijo ter dajo zastavo husarjem, kateri jo neso na stolp. Drugi pa peljajo turško godbo krog rova in kličejo: «Allah! Allah! Allah!»

Ibrahim je bil zadovoljen in naznani sultanu odhod, ker se je mesto podalo. Sultan obdari bogato poslanca, ki mu je sporočil to vest in odide, ko je tri tedne ležal brezuspešno pred mestom. Juričić je z malo peščico kristjanov zadrževal in k odhodu prisilil 300.000 mož. Hrvatski junak ni rešil samo mesta, temveč celo državo. Sultan pa, da si ohrani dozdevno zmago, jo je udaril

igrati še težje uloge kot sedaj. Tudi naša mladina je zmožna stopiti očitno in javno na oder bodisi v petju, igri ali deklamaciji, samo treba jo je voditi in kazati pot. Posebno pohvalno je pel mešan zbor: »Naša pesem«, ravno tako možki zbor »Strunam« in »Slovenec i Hrvat«. Tudi dijak Mirko G. je dobro deklamoval. Enako pohvalno so se obnesle tudi dve saloigri: »Stotnik in njegov sluga« in burka »Ata Žužamaža«. Toda za drugokrat bi si želeli bolj resne igre, kakor je »Žužamaža«. Naše življenje pač ni samo igrača in slepa šala; vsakdanje izkušnje nam to dokazujejo dovolj. Svetovale in priporočale bi se za prihodnji sledeče igre: »Sanje«, »Lurska pastarica«, »Egiptovski Jožef«, »Sv. Neža«, »Deseti brat« itd., katere vzbujajo v človegu nekaj vzvišenega, nadnaravnega. Torej le pogumno naprej! Začetek je storjen, ledina je izorana, treba je le poguma in vztrajne delavnosti in modrega vodstva, katerega naj podpira ljubezen do domovine in slovenskega naroda in udanost do sv. katoške cerkve. Kajti le ako bomo delovali v smislu in po načelih naše sv. vere in uživali časne reči tako, da večnih nadzemskih ne pozabimo, tedaj bo naše delovanje imelo vspeh in obrodilo obilen sad, v prid nam in našim potomcem. Narodnost pa se mora ozirati na versko stališče, sicer je bilka, katero polomi tudi majhen vihar. Te besede veljajo posebno vodstvu našega bralnega društva. V rokah imate važno pa tudi težavno delo, s katerim lahko veliko dosežete, pa tudi lahko veliko pokvarite in skodujete sebi in naši mladini, od katere je odvisen čas in večni blagor celega naroda. Če boste torej vodili pričetno delo in ga nadaljevali pod geslom »Vse za vero, dom in za cesarja!« tedaj čast in slava Vam, in hvaležnost Vam bo plačilo za Vaš obilen trud. Če boste pa prestopali naš slovenski program in se ravnali po izgledu naših nasprotnikov, kojim je vera in cerkev deveta briga, tedaj pa tudi ne bomo molčali in rok križem držali, kajti načel, katere so nam zapustili naši predniki, tudi mi ne prestopimo niti za las, če se tudi novodobni svet na glavo postavi.

Odločni Doljani.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. V Čadramu bo katol. polit. narodno društvo »Sloga« 14. t. mes. popoldne po litanijah svoj občni zbor

čez Štajersko in Koroško, da, poslal je celo 20.000 požigalcev na Avstrijsko. Koder so hodili, so strašno morili in pustošili.

Vzгляд mesta Kisek navdušilo je druga avstrijska mesta. Truma mestjanov in kmetov se zbere, vojaki se združijo z njimi, napadejo in zapro pot ter potolčejo slednjega Turka. Pobita in razgnana je prišla turška vojska v Beligrad. Mesta in vasi so ležale v prahu; sled, koder so se pomikali. 30.000 ljudi so odgnali v trdo sužnost, iz katere je bila rešiteljica jedino le smrt.

Zgodovina se le mimogrede spominja junakov mesta Kisek; le hvaležni kralj Ferdinand je podaril junaškemu poveljniku v spomin njegovega junaštva mesto. V isti cerkvi, v kateri je shranjena turška zastava, je tudi grob Juričićev. Tam počiva junak nepozabljen od sveta, ki obéduje njegovo junaštvo.

Očividno je Gospod, ki vodi in pozna usode narodov, ljudem pokazal, da prinaša pogum in zaupanje na božjo pomoč gotovo zmago. Za stoletja in stoletja je in bo Juričić podoba junaka zaupajočega na božjo pomoč. V zgodovini Ogerske je spomin na hrvatskega junaka in na junaške čine mesta Kisek neumrljiv.

imelo in bo pri tistem č. g. državni poslanec Žičkar svojim volilcem govoril o političnem položaju.

Osebné vesti. Gimnazijski profesor dr. Anton Dolar je prestavljen iz Maribora v Celje.

Imenovanje. Gosp. Roman Trstenjak, c. kr. avskultant v Mariboru, je imenovan c. kr. adjunktom v Novem mestu. Zopet mora štajerski Slovenec na Kranjsko, k nam pa vtikajo potem nemške ljudi, ki slovenskega jezika niti zmožni niso!

Politično zborovanje na Vranskem. Zadnje nedeljo se je vršil političen shod na Vranskem. Predsedoval mu je č. g. župnik iz Št. Jurija ob Tab. Poročala sta g. državni poslanec vitez Berks in g. deželni poslanec dr. Dečko. Vitez Berks je povdarjal, da se po njegovem prizadevanju začne kmalu graditi železnica iz Polzele v Kamnik in stranska železnica iz Rečice v Gornji grad. G. dr. Dečko je opisoval v živih barvah krivice, ki se godé štajerskim Slovincem v deželnem zboru. Vsak predlog, če se je tako koristen, se odkloni, če ga stavijo slovenski poslanci. Vspodbujal je k slogi. Vsak stan je potreben v narodnem boju, zato se nobeden ne sme odmetavati. Gospodoma poslancema se je izreklo p o p o l n o z a u p a n j e. G. Vračko je govoril mej splošnim naudušenjem o geslu: Proč od Grada! Vsprejela se je tudi resolucija, ki zahteva samoupravo za slovenski Spodnji Štajer. Z živio-klici na cesarja in papeža je sklenil g. svetovalec Z d o l š e k dobro obiskano zborovanje.

Prijateljem učeče se mladine! Zopet se začnejo srednje šole po naših mestih. Slovenski dijaki prihajajo na učne zavode, bistrhi, nadarjenih glav so, a preznih rok, praznih žepov! Rodoljubi so tem dijakom v podporo ustanovili v vseh srednješolskih mestih, v Mariboru, v Celju in Ptuj, dijaške kuhinje. Prijatelji naše mladine, spominjajte se jih zopet z obilnimi doneski! Tudi kmetске rodoljube vabimo, da podpirajo stradaljočo mladino ter naklanjajo podporo dijaškim kuhinjam! Saj se tudi poljski pridelki sprejemajo z isto veliko hvaležnostjo kakor denarni doneski. V Mariboru se podpirajo v dijaški kuhinji tudi odslej učiteljsčniki, za to vabimo rodoljubno učiteljstvo, da dela i naprej tako srčno za podporo dijaške kuhinje v Mariboru kakor doslej!

Shod nepolitičnih društev v Ljubljani je vspel sijajno. Udeležilo se ga je okoli 50 štajerskih Slovencev, večinoma krepkih mladeničev iz Slovenskih goric. Naš vrli somisljenik iz Št. Ruperta v Slov. goricah, mladenič K r a m b e r g e r, je bil izvoljen tudi v predsedništvo shoda, in sicer zapisnikarjem. Posvetovanja so se udeležili Štajerci zelo živahno. V debato so posegali mladenič Radoslav N e m e c iz Št. Jurija ob Ščavnici, g. Alojzij V a k a j iz Sv. Ane na Krembergu in g. Z e m l j i č iz Kapele pri Radgoni. Na povratku iz Ljubljane je več udeležencev prišlo v naše uredništvo, kjer nam je pripovedovalo o utisih, ki so jih dobili v Ljubljani na shodu. Upamo, da se tudi štajerska nepolitična društva snidejo v kratkem času na posvetovanje ter se zvežejo tesneje.

Umrla je v Mariboru v torek 5. t. m. v zavodu šolskih sester č. sestra M. Kamila Boljkovac, rojena 4. avgusta l. 1877 pri Sv. Antonu v Slov. gor. Sveti ji večna luč! — Dne 6. t. m. umrl je v Mariboru tajnik mariborske posojilnice g. Pavel Simon. Pogreb je bil 7. t. m. N. v m. p.!

Pedagoško društvo v Krškem daruje obmejnim slovenskim učiteljem: 1. Učiteljski pravnik, 2. IV., V., VI., VII. Pedagoški letnik, 3. Jezikovni pouk, 4. Nazorni pouk, 5. Navod k početnemu risanju, 6. Pouk o črtežih, 7. Stavbni črteži.

Bodite narodni v dejanju! Iz gornje-radgonskega okraja nam pišejo: Nekateri ljudje ne vedo, kaj je prava narodnost! Na vse grlo kričijo »Živijo«, nosijo trobojnice

itd. Kadar bi pa trebalo dejansko pokazati narodnost, pa pobesijo glave in molčijo. Ta se boji, da bi ga vrgli z občinskega odbora ali pa z županskega stola in rajši — molči. — Če ga vprašaš, zakaj gre k nemškutar-skemu trgovcu kupovat — ti bo rekel, da je tam ceneje, kot pri narodnem. — Nekateri kadilci rabijo rajši nemške vžigalice, kakor Ciril in Metodove, zakaj? Ker se baje raje užgejo. To je malenkost in vendar se izgovarja zaradi tega. Pri volitvah pa tako vemo, kako lahko se proda narodnost za porcijo gulaša in vrček piva. — Torej bodimo narodni v dejanju, — ne samo v besedi!

Mariborske porotne obravnave so se začele 9. t. m. V petek je stal pred porotniki 29 letni železniški delavec Jožef Winkler, rojen v Majšpergu. Obtožen je, da je tepel v noči 19. januarja t. l. v Mariboru Štefana Trunčiča ter ga potem sunil v Dravo, kjer je utonil. Kajti od tiste noči ni o Trunčiču ne sluha ne duha. — Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

Dirkanje mariborskega dirkalskega društva se je vršilo v nedeljo, dne 7. t. m. Udeležili so se ga tudi slovenski konjerejci. Pri začetni vožnji je dobila drugo darilo petletna kobila «Minka» posestnika Antona Petovar iz Banovec (2150 m) v 3 minutah in 53 sekundah, četrto darilo sedemletni žrebec «Toni» posestnika Antona Slavič iz Grab (2180 m) v 4 minutah in 6½ sekundah. Pri dirkanju za darilo iz Ljutomera je dobila prvo darilo «Minka» v 4 min. 3 sek., drugo darilo «Toni» v 4 min. 9 sek., tretje darilo «Ella Vood» posestnika Komaver v Slivnici v 4 min. 20 sek., četrto darilo «Malika» petletna žrebica posestnika Alojza Ferenca v Starivasi v 4 min. 59 sek., peto darilo «Margareta» triletna žrebica posestnika Alojza Razlag iz Sitarovc v 5 min. 12 sek. Pri vožnji za dunajsko darilo je dobil «Toni» tretje darilo.

Konjska dirka v Gradcu. Dan pozneje kakor v Mariboru bila je dirka v Gradcu, namreč dne 8. sept. Čeprav so dan poprej slovenski konjerejci se udeležili dirke v Mariboru, vendar so tudi v Gradcu delali nam Slovincem čast. Pri prvem dirkanju (Lymbrovd) je bil prvi «Toni» 3 m. 51 sek., druga «Minka» 3 m. 53 sek., tretja «Malika» posestnika Alojza Ferenca, četrta «Malika» 4 min. 38 sek. in peta «Margareta» 5 min. 25 sek. Pri graškem dirkanju je dobila četrto darilo «Minka» 3 min. 54 sek., peto darilo «Toni» 3 min. 59 sek.

Na mariborski gimnaziji je sprejem učencev za prvi razred, ki še morajo delati skušnje, dne 16. septembra. Za one učence prvega razreda, ki so skušnje se naredili, in za ostale dijake, je vpisovanje dne 16. in 17. sept. Šolsko leto se začne s slovesno sv. mašo dne 18. t. m.

Ponesrečil se je 5. t. m. v tukajšnji tovarni južne železnice delavec Šurc. Odkočil je namreč pri sekanju bakra košček ter mu zletel v oko, katero je popolnoma izteklo.

Zahvala. Podpisani odbor »Slovenskega pevskega društva« v Ptujih izreka tem potom najizkrenejšo zahvalo vsem č. gospem, ggdč. pevkam in gg. pevcem, ki so se udeležili dne 7. septembra 1902 slavnosti »Slov. pevskega društva« v Ptujih in sodelovali pri koncertu; dalje gosp. Fr. Korun-u, ki je z izvanredno spretnostjo vodil veliki pevski zbor in celjsko narodno godbo pri glavni vaji, kakor tudi pri koncertu samem; slavnim pevskim društvom in sicer: celjskemu, »Maribor«, Ljutomerskemu in slav. kvartetu, ki so pripomogli s posebnimi pesmimi, da je slavnost tako sijajno vspela; nadalje vsem č. gg. poverjenikom »Slov. pevskega društva«, ki so dragovolje pospeševali društveni smoter v svojih krogih; preč. g. o. Alfonsu Svet, gvardijanu oo. minoritov, ki je blagohotno prepustil dvor minoritskega samostana za ta koncert; slavni »Čitalnici« v Ptujih, ki je prepustila prostore »Narodnega doma« za zborovanje društva

in za vse druge točke vršeče se pri tej slavnosti, in da je preskrbela postrežbo mnogim gostom; nadalje vsem članom društva in gostom, preč. duhovščini, vsemu posvetnemu razumništvu, sploh vsem udeležencem slavnosti; konečno vsem časnikom, ki so nas podpirali s prijavljanjem dopisov in vabil ter prosi, da tudi v bodoče podpirajo društvo po svojih močeh in pripomorejo, da se bode društvo zopet krepko razvijalo in napredovalo v povzdigo slovenske in slovanske pesmi. — Za odbor »Slov. pevskega društva« v Ptujih. Z u p a n č i č, predsednik, K a j n i h, tajnik.

Odlikovanje. V nedeljo, dne 14. sept. se bode pri Sv. Trojici v Slov. gor. tamošnjemu žandarskemu stražmojstru A. Šesku srebrni zaslužni križec slovesno izročil.

„Narodni Dom“ v Št. Ilju. Tako smemo imenovati novo povsem narodno gostilno g. Rudolfa Bračko. Nobeno javkanje nasprotnikov, ne nasprotstvo od strani občinskega odbora in drugih slavnih uradov, vse ni nič pomagalo, zelen smrekov vršiček visi od nedelje sem poleg slovenskega napisu na tej krajni stavbi. Zares, čast dela to ponosno poslopje vsemu Št. Ilju. Žalostnim očetom in in s še bolj žalostno denarnico gleda naš »gmanjediner-hotelir« iz svoje hiše, kako so sobe in vrt Bračkove gostilne vedno polne gostov. Morda mislijo s svojim napisom »Gastwirtschaft« itd. zvabiti pivce? — Mi pa, šentiljski Slovinci, gostilna Bračkova »k lipi« bodi zanaprej naše shajlišče, naš — Narodni Dom!

Pri Sv. Marjeti niže Ptujja se priredi dne 14. t. mes. v prostorih g. T. Mikla odhodnica g. nadučitelju J. Vobiču, ki obhaja 50letnico svojega službovanja in ki je služboval na svojem sedanjem mestu 38 let. Vspored slavnosti obsega med drugim tudi godbo, petje, bakljado in živo podobo. Začetek po večernicah. — K obilni udeležbi vabijo se gg. kolegi in gdc. kolegije ter znanci in prijatelji. Pripravljani odbor.

Utopil se je pri kopanju sedem let stari deček Rudolf Goršek v Ložnici pri tovarni v Gotovljah.

Iz Konjiškega okraja se poroča: Dne 18. m. m. je zgorelo poslopje Jurija Javornika v Barjah pri Prihovi; zažgali so bojda otroci. — Dne 25. m. m. je okoli 60 letna Muhova Franca v Modričah ubila in potem v gozd zavlekla svojega brata, katelega so našli še-le 2. t. m. s smrečjem pokritega. Branil ji je bojda neko znanje. — Dne 29. in 30. m. m. je bil tukaj tak veter, da je po nekaterih krajih skoro vse sadje otresel. V Pobrežah pri Prihovi je podrl hrast okoli 2 metra debel. Govori se, da je les 200 let star.

Kapelske gorice obetajo letos dobro bratvo. Po nekaterih krajih je zelo polno in prav lepo grozdje. Če bo lepa jesen, se lahko veselimo dobre kapljice. Naša vina so še sploh premalo znana po svetu; imamo pa nekaj vinogradov, kjer se res pridelujejo prav zlahtna vina. Zeleti bi bilo, da si kupci sami ogledajo lego vinogradov pa tudi trsje v goricah, kadar kupujejo vino. Na tem je dosti ležeče, ali je gorica proti jutranji, poldnevni ali severni strani. Prekupci pa navadno zmešajo slaba vina z dobrimi, ali pa, kar se večkrat zgodi, kupijo kislila in manj vredna gorička vina, ter je prodajajo za Kapelčana. Zato pozor vinski trgovci in pridite sami ob bratvi!

Zavoljo tatvine je bila obsojena 41 letna Margareta Zidar iz Hoč pri Mariboru od graškega sodišča na 13 mesecev ječe, in se je postavila pod policijsko nadzorstvo.

Kamenje je nekdo metal v brzovlak 31. min. mes. pri Moškajncih. Strl je edno šipo. Hudobneža še niso našli, čeravno ga orožniki pridno iščejo.

S kolesa je padel ptujski geometer g. R. Jenko tako nesrečno, da si je zlomil kost v kočki.

Ogenj. V pondeljek dne 8. avgusta ob 1 uri popoldan začelo je v Škofji vasi goreti. Pogorel je kozolec kmeta Pesan-a, ki je bil

poln krme. Požarni brambi iz Vojnika, katera je prihitela hitro na pomoč, gre hvala, da se ni ogenj na blizo stoječe s slamo krite hiše razširil.

V Ptujju je zapovedan od 2. t. m. pasji kontumac.

Ukradel je v Ptujju čevljarski pomočnik Alojzij Krivec svojemu mojstru Mihaelu Rojko različno orodje ter ga zastavil. Baje je to storil iz stare navade. Dobil je prosto stanovanje pri okrajni sodnji.

Naš rojak ponesrečil. V torek so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorico nekega 60 let starega Janeza Borštnerja iz Št. Jurija na Štajerskem. Janez Borštner opravljal je službo nočnega čuvaja pri dornberški železnici. Po noči od ponedeljka na torek je pa pri dornberškem tunelu ponesrečil ter padel čez 3 metre visok zid in se tako močno poškodoval na glavi, da so ga morali na 7 mestih šivati.

Na Slivnici pri Celju smo imeli dne 28. avg. ob godovanju č. g. župnika Janeza Kozinca lepo svečanost. Preč. g. dekan Fr. Jug so blagoslovili dve novi kapeli, ki so jih dali g. župnik tekom dveh let večinoma celoma ob svojem prizidati župnijski cerkvi, tako, da je ta sedaj precej povečana. Prej je imela samo eno dolgo ladijo, zdaj pa ima obliko križa. Župljani, posebno radi Voglanjčani, so pomagali s prestovoljnimi vožnjami. Posebna hvala gre tudi cerkv. ključarju, Fr. Vodebu, ki je dal les za eno kapelico. — Še nekaj. Na povabilo tukajšnjega bral. društva prihaja semkaj večkrat na leto gosp. I. Bele poučevati o gospodarskih rečeh, pa posestniki kažejo za to prav malo zanimanja. Oj kmetje, z obema rokama seči, če se vam kaj ponuja, da si morete bolj opomoči! Izobrazite se v svojem poslu! Če pa kmet zaničuje in zametuje pomoč, ki se mu ponuja in vsiljuje, kako mu je neki potem pomagati? Torej drugokrat v obilici na shod!

V Žetalah pri Rogatcu je zgorela cerkev sv. Mohorja in Fortunata v noči od dne 6. na 7. septembra. Strela jo je užgala.

Zahvala. Ob priliki rojstnega dne našega presv. vladarja 18. t. m. se je po slovesni sv. maši v drugokrat vprizorila igra: »Lurska pastirica« po otrokih kapelske šole. Po predstavi bila je šolska mladina prav obilo pogoščena. Ne morem si kaj, da na tem mestu ne izrečem najtoplejšo zahvalo vsem onim cenjenim šolskim prijateljem, kateri so z različnimi prispevki pripomogli, da bode ostal ta dan mladini nepozaben. Imenovati imam tu pred vsem preč. g. župnika Martina Meška v Kapeli, slavno gospodo v Radincih in v Petanci. Gosp. Rudolfu Horvatu, gostilničarju v Kapeli, gre vsa hvala za njegov veliki trud. Bog živi človekoljubne darilce še mnogo let! — Šolsko vodstvo Kapela, dne 25. avg. 1902. — Quirin Pertl, nadučitelj.

V nedeljo v Lembah! V nedeljo je v Lembahu veselica bralnega društva s petjem, govori in gledališko igro. Slovinci, pridite v Lembah, v to važno postojanko slovensko pred mestom mariborskim!

Hum pri Ormožu. Hitro po polnoči od 6. na 7. t. m. tresnilo je iz majhnega oblaka tukaj v takozvano »staro šolo« (v tem poslopju je bila šola od 1825 do 1885) ali sedajno »mežnarjijo« in hipoma je bilo vso veliko poslopje in dve bližnji kleti v ognju. Začetkoma ni bilo ljudi na pomoč in tako je mežnar komaj sebi in svojim rešil golo življenje. Pogorelo je vse veliko poslopje z lepo prešo, s stroji in hlevi ter nekaj živine. Rešilo se je le vino v pivnici, ena krava in nekoliko malenkosti. To je bil, ravno na sredi noči, strašen požar. Gorelo je do zaranega jutra in še po dne. Zelo poškodovani so vinogradi okrog pogorišča. V jutro so gasilci iz ormoške okolice in Ormoža prišli s silnim naporom na hrib, so pogasili ogenj in se je tako omejila nadaljna nesreča. V nevarnosti je bila nova šola in še več bližnjih stavb in kletij. Ljudje so pridno pomagali, posebno se morata pohva-

liti dva c. kr. orožnika iz Ormoža. Ubogi mežnar, kateremu je vse pogorelo, je potreben silne pomoči. Bog nas varuj enakih nesreč.

Iz Luč ima »Domovina« dopis, v katerem se mej nekaterimi resnicami berejo tudi neresnice. Dolg čas si pač nekateri dopisniki ubijajo s tem, da sramotijo domačine pred svetom. Lansko leto je jih v »Narodu« imenoval »bike« in letos v »Domovini« »razgrajoče fante«. Kedar to bere kdo, kateri naših razmer ne pozna, si bo pač dobro premislil, ali pojde v kraj, kjer se prebivalci za — »bike« in »razgrajoče fante« razglasujejo. Lepo to ni — pa inteligentno liberalno-jungovska manira je to, ker jim pobožnost mrzi. Zato je tudi lahko neki znani dopisnik brez ugovora, celo s pritrjevanjem učiteljstva v nemal zborovalce o priliki shoda planinskega društva na Ljubnem za izlete v gore po nedeljah in praznikih, mesto da bi jih v nemal za cerkev. Ni greh to, je rekel ta učenjak, če se mesto v cerkev gre na planine po praznikih. In potem zavijajo takšni ljudje oči, kakor bi se bliskalo v Mačkovem kotu, če kje plešejo. Mi tega tudi v Avžlaku Režalu in nikjer ne odobravamo in samo rečemo, ako se kje v kaki občini pleše, je krivo županstvo, ki daje dovoljenje, ali pa tistih krčmarjev ne kaznuje, kateri to delajo na svojo roko. S pisarenjem kakor je v »Narodu« in »Domovini« pa se ne dela za obisk naših gor in lepih krajev, ampak se le zavira. In liberalci v našem kraju so zato največji — »zavirači«.

Žitne cene. V Mariboru: 1 hl pšenice 15 K 80 v, rži 13 K 40 v, koroze 13 K 80 v, prosa 15 K 20 v, ajde 13 K 40 v, fižola 20 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 80 v, rži 6 K 65 v, ječmena 7 K 25 v, koroze 5 K 80 v, činkvanta 6 K 50 v, ovska 6 K 20 v.

Sadne cene v Mariboru. 1 kg jabolk 16 do 20 v, hrušek 12 do 20 v. — Jesti: eno jajce 5 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 65 v, 1 kg krompirja 5 do 6 v, čebula 24 do 26 v, česna 60 do 64 v.

Cerkvene stvari.

Na gori sv. Uršule je bil od 17.—24. avgusta sveti misijon. Zajedno se je obhajal tristoletni spomin posvečenja cerkve. Sv. misijon je bil dobro obiskan, čez 1900 vernikov je pristopilo k mizi Gospodovi. Vodila sta sv. misijon frančiškan o. Kasijan, in kapucin o. Sigismund, obadva slovenska štajerska rojaka.

Zahvala. Načelniki odbor svetotrojiškega posojilnega društva je dobrotno daroval v pokritje stroškov pri popravi cerkve znesek v 25 kronah; zato mu podpisani izreka prisrčno zahvalo.

P. Efekt Hamler, ž. upr.

Društvena poročila.

Zopet predstavljeno! Radi raznih zaprek se mora zborovanje Cirila in Metoda podružnice v Vuhredu zopet predstaviti, ker imajo tamburaši 14. septembra v Lembahu igro, in sicer na 21. septembra.

Žalec. V nedeljo, dne 14. sept. priredijo žalski diletantje izlet na Vransko. Tam bodo uprizorili veseloigri »Uskok« in »Lokavi snubač« v dvorani gosp. Brinovca. K obilni udeležbi vabijo žalski diletantje.

Sv. Janž na Dravskem polju. Dne 14. kimovca izostane igra »Krojač Fips«. Zalibog iz mnogih vzrokov.

Zahvala. Podpisani odbor si dovoljuje izreči tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo č. g. domačemu župniku Jos. Sovič-u, da je blagodušno prevzel vse stroške za novo društveno omaro, ki bo rabila zopet urejene in povečane knjižnici. Zahvaljuje pa ob enem tudi vse p. n. drage goste, vzlasti tujce, ki so se kolikor toliko trudili, da povečajo lepoto in utis zadnje naše slavnosti dne 31. vel. srpana. — Odbor kmetskega bralnega društva pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Pri Sv. Juriju ob juž. žel. bo v nedeljo, dne 28. septembra, prvi občni zbor novoustanovljenega »Katoliškega bralnega društva« v gostilni g. Nendl. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Konjic. V nedeljo, dne 14. septembra 1902 priredé konjiški rodoljubi v Narodnem domu veliko ljudsko veselico s koncertom v prid »Dijaškemu domu« v Celju. Sodeluje celjska narodna godba in konjiška pevska društva. Na vspeh je: petje, godba, šaljiva igra, šaljiva pošta, srečolov in prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 vin.

Kapela pri Radencih. Vesel dan smo imeli Kapelčani zopet v nedeljo 7. septembra. Ponavljala se je igra »Lurska pastarica« in vrli naši fantje so izborno igrali burko »Kmet Herod«. Prvi so nastopili naši domači pevci z lepo pesmijo, zatem je g. Čirič navdušeno pozdravil domače in tuje goste. Prva igra: »Lurska pastarica« je naravnost očarala gledalce. Otroci so igrali dobro in premisljeno; odlikovale so se posebno: Bernardka, Zofija in Otilija. Med dekleti, ki so se vse jako odlikovale, je ta dan vzbujala dosti smeha Barbé, ker je zavijala prav po domače — po prleško! — Igra je bila jako ganljiva; marsikom so solze zalesketale v obeh. Druga je bila polna smeha; škoda, da je niso prišli poslušat vsi tisti, ki so žalostni ali slabe volje, gotovo bi se morali od srca smejati! Med igralci se je najbolj odlikoval mladenič Korošec (Herod), nastopal je kakor kak izkušen igralec. Vsaki besedi se je znal primerno vesti, kretati, — to je ravno glavna stvar pri igri, da se zna tudi malo sukati in obnašati pri govoru, kakor da bi se dejanje godilo v resnici. Neki gospod, ki je videl mnogo iger velikih gledališč, se je jako pohvalno izrazil o njem: »Ta dečko spada na pravi oder!« Ljudje so bili vidno zadovoljni. Po igri je bila prosta zabava pri g. Drojaku, kjer so se glasile navdušene pesmi pozno v noč. G. Janko Čirič je nazdravil slovenski mladini in narodnemu učiteljstvu. Iz njegovega govora povzamemo: Le naprej, slovenska mladina, varuj pravice svojemu narodu posebno tu ob meji, kjer je sila in nevarnost za njega obstoj največja!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Veselica, kojo je priredilo slov. akadem. fer. društvo »Bodočnost« s pomočjo dijaštva v nedeljo 21. dne avgusta v prostorih stare šole, je uspela prav izborno. Zavesa na odru se je lahko razgrnila v znamenje, da se veselica prične. Nastal je popolen mir, pa le za trenutek; kajti, ko je močen tamburaški zbor otvoril veselico z našo: »Naprej zastava Slave!« pozdravili so gostje to točko z burnim ploskanjem. Ko je nastal mir, pozdravil je zastopnik »Bodočnosti« mnogobrojno občinstvo. Posebno je pohvalil Lovrenčane, kateri so prišli v tako mnogobrojnem številu. Takoj po pozdravu so se z dovršenostjo izvajale naslednje tamburaške in pevske točke; sleherno točko je občinstvo z zanimanjem zasledovalo in burno odobravalo. Z nepopisljivo radostjo so pa vsprejeli gledalci igrokaz: »Mladi vojaki.« Saj so pa tudi, okrašeni z raznimi znamenji visoke vojaške časti, kaj korajžno nastopali, tako, da je po zadnjem udarcu tamburaškega zbora nastalo gromovito ploskanje in zahtevanje: »Še enkrat!« Tudi igra: »Šolski nadzornik« je jasno pokazala, kako na mestu je pri vsaki veselici dramatski proizvod. Z igro bi bil zabavni del veselice končan, toda omeniti še mi je poučnega. Gospod stud. med. Vek. Spindler nam je namreč v jedernatih besedah razjasnil neobhodno potrebo slovenske univerze v Ljubljani; koncem govora ni bilo poslušalca, kateri ne bi občutil žive potrebe omenjenega zavoda in burno so se zahvalili vsi govorniku, češ, zahtevati hočemo slovenskega vseučilišča! — Ločili smo se z vročo željo: Dajte nam večkrat dušne hrane, dajte nam veselice!

Iz drugih krajev.

Šolska vest. Dosedanja osemrazredna zasebna dekliška ljudska šola s pravom javnosti kongregacije čč. hčera božjega Zveličarja na Dunaju, X. Waldgasse 25, se začetkom novega šolskega leta izpremeni v dekliško ljudsko in meščansko šolo. Z zavodom združeni penzjonat, šola za ročna dela in gospodinjstvo, šola za francoski jezik in glasbo, pouk v stenografiji, ostanejo še nadalje kakor doslej. Deklice slovenske narodnosti, ako se oglase v zadostnem številu, dobe pouk v materinskem jeziku. Vpisovanje traja od 12. do 16. septembra.

13 leten deček je pobegnil iz Ljubljane od svoje matere sredi meseca avgusta ter se še dosedaj ni vrnil. Ime mu je Karol Seidl. Če se nahaja kje na Štajerskem, naj ga dobri ljudje naznanijo magistratu v Ljubljano.

Tretji cvet. V St. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem imajo na župnijskem vrtu zlahntno hruško, ki je letos trikrat cvetela. Od prvega cveta ima polno najlepšega sadu; drugi cvet okolu sv. Petra je tudi obrodil in sedaj je poleg dvojnega sadu tretji cvet.

Na nož se je nabodel. Na Dunaju je poslala gospa Musika svojega 7 letnega sina, ki se je ravnokar vrnil s počitnic, v gostilno po jedi. Deček je hitro tekkel po znani mu poti. Gostilniška kuharica je stala v temnem hodniku in držala velik oster kuhinjski nož v roki, ko je nakrat deček tresčil v njo in se — nabodel na nož, ki mu je šel skozi prsa. Ubogi deček je bil v par trenutkih mrtev.

Požrtvovalna soproga. Nek pisar berlinske gledališke agenture si je na vso moč prizadeval ustanoviti samostojno gledališko agenturo, a za to mu je nedostajalo denarja. Te dni je skočila v vodo njegova žena. Pri utopljenki so našli pismo, v katerem naznanja, da se je utopila, da bo mogel mož s pomočjo njene zavarovalnine ustanoviti gledal. agenturo.

Prašiča je jezdil. Jožef Grebenc, hlapec v Ljubljani je v petek naložil doma na voz prašiče, da jih popelje v klavnico in zakolje. Čez voz je dal mrežo, da bi mu prašiči ne usli. Med vožnjo na klavnico, se je na Gruberjevi cesti polastil prašičev velik strah pred smrtjo in postali so tako divji, da so pretrgali mrežo. Najdivji prašič je skočil z voza in je hotel uteci proti domu, toda hlapec ga je ujel za rep in se vrgel na njega, ne da bi ga mogel obdržati. Hlapec je jezdil prašiča, kateri je tekkel nekaj časa z njim ter ga potem stresel raz sebe. Prizor je vzbudil mnogo smeha.

Nova nevarnost preti Martiniku. Iz St. Thomasa javljajo, da se je te dni čulo v južnem delu otoka veliko podzemsko bobnenje. Mont Pele še vedno deluje z vso silo.

Morilec svoje žene se je vnovič oženil. 25 letni čevljar Franc Burian, ki je 16. decembra l. l. zaklal svojo ženo, ker mu je bila nezvesta, a je bil od porotnikov oproščen, se je vnovič oženil. Ne vemo, koga bi pri tem bolj občudovali, ženina ali pa »srčno« nevesto.

Kava bo dražja, ker je letošnja letina jako neugodna.

Praznoverni Grki. V vasi Retendu na Grškem je umrl pred dvema letoma kmet, o katerem se je sedaj naenkrat raznesla govorica, da prihaja po noči iz svojega groba ter mori kot vampir kmetom cele črede ovac in drugih živalij. Nekateri so trdili, da so videli, kako je iz njegovega groba svigal ogenj. In tako so se oborožili neke noči praznoverni kmetje ter sli s svečami, bakljami in kadihom na pokopališče, izkopali so kosti mrtvega ter jih razmetali na vse strani sveta; potem so se pa še ponašali po vasi s tem junaskim činom. — Sedaj jih je tožila nesrečna udovala zaradi oskrunjenja mrtveca.

